VALO

Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen

uutiskirje 1/2020

kuva Pixabay

Poikkeuksellisen kevään kautta kesälaitumille

Kesälomien kynnyksellä on hyvä katsoa taaksepäin ja kerrata poikkeuksellisen kevään tapahtumia myös VALO-hankkeen osalta. Olemme joutuneet koronan vuoksi aivan uudenlaisten kysymysten ja tilanteiden äärelle, mutta nähneet myös monia valon pilkahduksia. Koronatilanne on aiheuttanut monissa perheissä sekä talouteen että hyvinvointiin liittyviä haasteita. Hankkeessa olemme tehneet paljon töitä perheiden osallisuuden sekä palveluihin ohjautumisen edistämiseksi. Tässä uutiskirjeessä kerromme kuulumisia alkuvuoden ajalta, sekä poikkeusolojen vuoksi siirtyneiden tapahtumien uudet aikataulut.

Uutiskirjeen sisältö:

- Digi on tullut jäädäkseen
- Uusia LP-kouluttajia Kaakkois-Suomessa
- Yhteistyötä perheen kanssa perheen parhaaksi
- Kansainvälinen yhteistyö jatkuu koronasta huolimatta
- Kehittämisen työkaluja Valo-pajassa
- Palvelupolku avoimeen varhaiskasvatukseen syntyy yhdessä tekemällä
- Värikästä yhteisötaidetta Taipalsaarella
- Taiteista luovaa energiaa lapsiperheille

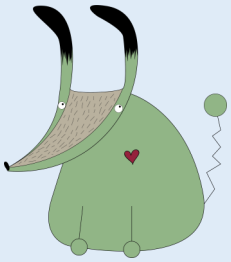

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen VALO

SOCOM Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus oy

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Digi on tullut jäädäkseen

Perheiden kanssa tehtävä työ on ottanut Korona-aikana digiloikan. VALO-hankkeen sosiaalityön maisteriopiskelija Terhi Lehtinen on kartoittanut kehittämistehtävänään, millaisia digitaalisia palveluita lapsiperheille löytyy Kaakkois-Suomesta. Julkaisemme materiaalin Socomin VALO-hankkeen nettisivuilla. Jo nyt voimme todeta, että digipalveluita on otettu ennakkoluulottomasti käyttöön, ja osa on jäänyt pysyviksi vaihtoehdoiksi palveluvalikkoon.

Kiitos kaikille aineiston keräykseen niin viestein kuin haastatteluin osallistuneille!

Uusia LP-kouluttajia Kaakkois-Suomessa

Lapset puheeksi-kouluttajakoulutukset vietiin päätökseen etäyhteyksillä. Viisi pätevöitynyttä kouluttajaa voi jatkossa kouluttaa LP-menetelmää paitsi varhaiskasvattajille, myös muille perheitä työssään tapaaville ammattilaisille. Koulutusosaaminen ei siis rajoitu vain omaan toimialaan, vaan LP-menetelmäosaaminen on sovellettavissa kaikessa perheiden kanssa tehtävässä asiakastyössä! VALO-hanketiimi onnittelee jo tässä vaiheessa valmistuneita LP-kouluttajia, mutta suuremmat juhlat vietämme yhdessä maanantaina **21.9. kello 13** Sokos Hotel Lappeessa, Lappeenrannassa. Kyseiseen **Lapset puheeksi-kouluttajakoulutuksen päätösseminaariin** olet sinäkin tervetullut, ilmoittautua voit tästä. Tilaisuus voidaan tarvittaessa järjestää myös webcastingina. Lopullinen ohjelma julkaistaan elokuussa.

Yhteistyötä perheen kanssa perheen parhaaksi

VALO-hankkeessa on meneillään kaksi pilottia, joissa kehitetään varhaiskasvatuksen ja sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön yhteistyömalleja. Molemmissa perusajatuksena on tiivistää varhaiskasvatuksen ja perhetyön yhteistyötä perheiden parhaaksi. Yhdistämällä molempien ammattilaisten osaaminen tuotetaan perheille lisäarvoa. Kotkassa on mallinnettu avoimen varhaiskasvatuksen ja Kymsoten neuvolan perhetyön yhteistyötä, joista esimerkkinä on perheohjaajan osallistuminen vauvatapaamisiin. Luumäen pilotissa varhaiskasvatus ja Eksoten perhetyö toimivat tiiviisti yhteisen asiakasperheen kanssa, ja yhteistyö voidaan aloittaa esimerkiksi Lapset puheeksi -neuvonpidon kautta.

Molemmissa malleissa keskeistä on varhaisen vaiheen tuki esimerkiksi lapsen kasvuun ja kehitykseen, vanhempien vuorovaikutukseen sekä arjen sujuvuuteen liittyvissä haasteissa. Periaatteena on, että perheen asioista puhutaan vain perheen luvalla ja perheen kanssa. Tavoitteena on, että ammattilaisten suunnitelmallista yhteistyötä ja yhdessä toimimista vahvistamalla voidaan tarjota vaikuttavampaa ja varhaisempaa tukea lapsiperheille ja perheet saavat oikean palvelun oikeaan aikaan.

Kuvitus: Tiina Ikkonen

Kansainvälinen yhteistyö jatkuu koronasta huolimatta

Jouduimme siirtämään keväälle suunnitellut hankevierailut syksymmälle, mutta yhteydenpitoa kansainväliseen hankekumppaniimme bulgarialaiseen EDOR-hankkeeseen on jatkettu etäyhteyksin. Yhteisen hankejulkaisun teemat on linjattu ja kesä onkin loistavaa kirjoittamisaikaa. Hankkeen julkaisussa esittelemme molemmissa maissa tehtyä kehitystyötä, ja julkaisu käännetään sekä suomeksi, bulgariaksi että englanniksi. Syksyllä toteutamme Suomessa hankevierailun yhteydessä työpajat, joissa pohdimme yhdessä, miten heikommassa asemassa olevat perheet saavat oikeat palvelut oikeaan aikaan, miten perheiden osallisuutta voidaan lisätä sekä miten edistäisimme perheiden positiivista asennetta eri palveluita kohtaan. Viimeinen hankevierailu Bulgariaan on tarkoitus toteuttaa lokakuussa, ja samassa yhteydessä pidämme kansainvälisen loppuseminaarin.

Kehittämisen työkaluja Valo-pajassa

Järjestimme kolmannen lapsiperhepalveluiden ammattilaisten Valo-pajan Kotkan XLabissa 10.2. Pajaan osallistui avoimen varhaiskasvatuksen, neuvolan perheohjauksen ja järjestöjen ammattilaisia. Pajassa pohdittiin yhdessä, miten perheet ohjautuvat avoimeen varhaiskasvatukseen. Lisäksi ammattilaisia briiffattiin lapsiperheiden persoonakorttien testaukseen ja muutama ammattilainen otti korttien luonnosversiot testaukseen omiin organisaatioihin. Persoonakorttien tarkoituksena on toimia jatkossa ammattilaisten apuna, esim. asiakkaiden erilaisten tarpeiden tunnistamisessa. Valo-pajojen yhtenä tavoitteena on, että ammattilaiset saisivat itselleen palvelumuotoilun työkaluja, joita he pystyvät hyödyntämään työn kehittämisessä myös jatkossa.

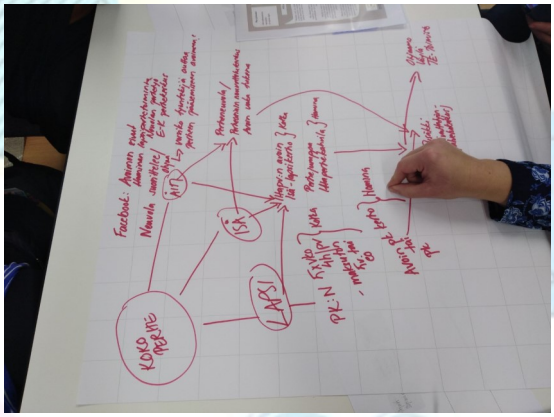

Kuvat: Tanja Mäkelä (ylin kuva), Tiina Ikkonen (2 alinta kuvaa)

Palvelupolku avoimeen varhaiskasvatukseen syntyy yhdessä tekemällä

VALO-tiimi on työstänyt polkua, kuinka lapsiperheet ohjautuvat avoimen varhaiskasvatuksen pariin Kotkassa. Polku keskittyy esittelemään eri reittejä ja kanavia, mistä uudet asiakkaat löytävät palvelun, mitä itse palvelussa tapahtuu ja minkälaista sisältöä avoimessa varhaiskasvatuksessa on. Polku jaetaan karkeasti kolmeen osaan: ennen, aikana ja jälkeen. Jaottelu helpottaa eri vaiheiden kehittämistä ja huomioi kokonaisuuden: Mistä lapsiperhe saa kuulla avoimesta varhaiskasvatuksesta? Löytyykö tarvittavat lisätiedot, jotta perhe kiinnostuu ja tulee palvelun piiriin? Mitä palvelussa tapahtuu? Vastaako sisältö perheen tarpeita? Entä mitä tapahtuu, kun perhe lähtee palvelusta? Lopullinen polku tulee sisältämään toimenpide-ehdotuksia ja pohdintaa avuksi palvelusta viestimiseen ja sen jatkokehittämiseen.

Polku on muodostettu palvelumuotoilun menetelmiä ja käyttäjälähtöistä suunnittelua hyödyntämällä. Hankkeen aikana on järjestetty ammattilaisten työpajoja, erilaisia laadullisin menetelmin tehtyjä kyselyjä ja tehtäviä lapsiperheille, esim. palautepostikortit sekä lapsiperheiden haastatteluja ja avoimen varhaiskasvatuksen avointen päivien havainnointia. Lisäksi on havainnoitu asiakkaiden ohjautumista palveluun Kotkan kaupungin verkkosivujen kautta. Kaikki edellä mainitut toimet ovat antaneet tietoa, jonka avulla polkua on voitu muodostaa.

Lue lisää Kotkan avoimen varhaiskasvatuksen asiakaskokemusten keräämisestä VALO-hankkeen harjoittelija Pilvi Jankolan blogitekstistä.

Mitä ja miten VALO-hankkeessa palvelumuotoillaan? Lue lisää blogista.

Värikästä yhteisötaidetta Taipalsaarella

Järjestimme Tehdään yhdessä taideteos! –taidetapahtuman Taipalsaaren kohtaamispaikka Luodossa 19.2. Taidepajan teemana oli ystävyys. Kohtaamispaikkatoiminnalla pyritään tukemaan ihmisten osallisuutta ja ehkäisemään yksinäisyyttä. Taidepaja suunniteltiin yhteistyössä Luodon henkilöstön kanssa. Ajatuksena oli tehdä yhdessä taidetta kohtaamispaikan tiloihin. Taidepajassa pääsi kokeilemaan kankaanpainantaa erilaisin menetelmin. Taidepajan lopputuotoksina syntyi hienoja, värikkäitä pöytäliinoja kohtaamispaikka Luodon tiloihin. Taidepajan ohjasivat Kulttuurityöryhmä Tomeran Anna-Maria Kaustola ja Milja Littow.

Kuva: Tanja Mäkelä

Voit seurata kuulumisia VALO-blogista:
https://www.xamk.fi/valo

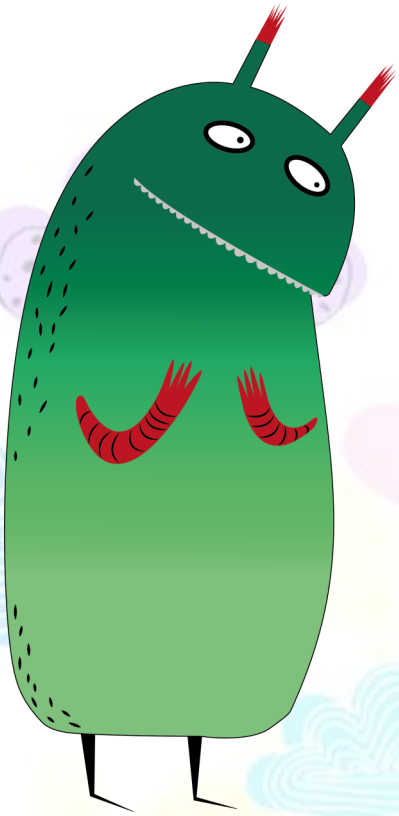

Taiteista luovaa energiaa lapsiperheille

Kevään poikkeustilanne laittoi suunnitelmat uusiksi taidetapahtumien ja taidepajaryhmän osalta. Kaikki jouduttiin siirtämään alkusyksylle. Hankkeen saama jatkoaika helpottaa tilannetta ja odotamme innolla, että pääsemme toteuttamaan tapahtumat syksyllä.

Rautjärven taidetapahtuma järjestetään luonto- ja draamateemoilla **päiväkoti Karhunpesän pihaympäristössä 26.8. klo 17-20**. Mukana toteutuksessa on seurakuntaopiston Jaakkiman kampuksen opettaja opiskelijaryhmän kanssa. Luumäen taidetapahtuma järjestetään **Taavetin päiväkodilla 2.9 klo 14.30-18**, jolloin taiteillaan perheiden yhteisiä tintamareskeja. **Ruokolahden taidetapahtuma** järjestetään **9.9. klo 15-18** päiväkodin pihalla videotaiteeseen liittyen ja ohjaamisesta vastaa Videotoimisto Ikimedia. Seuraamme tilannetta ja huomioimme tapahtumien ajankohtina voimassa olevat rajoitukset koronaepidemiaan liittyen.

Uutta lapsiperheiden taidepajaryhmää on suunniteltu yhteistyössä Kotkan avoimen varhaiskasvatuksen, Kymsoten perhekeskuksen ja neuvolan perheohjauksen kanssa. Ryhmän suunnittelun taustalla ovat viime syksyn Valon talo taidepajaryhmien perheiden ja ammattilaisten kokemukset. Edelleen ideana on järjestää mukavaa ja luovaa yhdessä tekemistä lapsille ja vanhemmille. Perheet ohjautuvat ryhmään lapsiperhepalveluiden ammattilaisten avulla.

Nyt kokeillaan lyhyempää ryhmää (3 tapaamista), jonka perusteella muotoillaan ja kehitetään taidepajaryhmämallia lapsiperhepalveluihin. Tällä kertaa teemana on tanssi ja kaikki tapaamiset ohjaa tanssitaiteilija Heli Kärki. Ryhmässä on tarkoitus kokeilla myös yhteistä työskentelymallia taiteilijan ja lapsiperhepalveluiden ammattilaisten kanssa. Taidepajaryhmä toteutetaan Kotkassa syyskuussa.

Miten lapsiperheiden hyvinvointia mitataan?

Xamkissa valmistui YAMK-opinnäytetyönä kirjallisuuskatsaus lapsiperheiden hyvinvoinnin mittaamiseen liittyen. Tutustu Niinan opinnäytetyöhön ja lue lisää hänen kirjoittamasta blogitekstistä:

- **Johansson, Niina. 2020.** Lapsiperheiden hyvinvoinnin mittaamisen menetelmiä ja haasteita.
- **VALO:n blogi:** Lapsiperheiden hyvinvointia arvioimassa

Kuva: Pixabay

Tutustu lisää

https://www.socom.fi/valo/
https://www.xamk.fi/valo

VALO – Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen -hankkeessa tavoitteena on kehittää uusia tapoja, joilla syrjäytymisvaarassa ja heikommassa asemassa olevat lapsiperheet ohjautuvat tarvitsemiensa kokonaisvaltaista hyvinvointia turvaavien palveluiden piiriin, ja joilla tunnistaa ja katkaista huono-osaisuuden kierre.

Hankeaika on 1.10.2018-31.10.2020. VALO-hankkeessa ovat mukana Eksote, Hamina, Kotka, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Hanketta hallinnoi Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy Socom ja osatoteuttajana on Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk. Kansainvälisenä kumppanina on bulgarialainen EDOR-hanke.

Hanketta rahoittaa Hämeen ELY-keskus, Euroopan sosiaalirahasto (ESR) ja mukana olevat organisaatiot.

Kysyttävää? Otathan meihin yhteyttä.

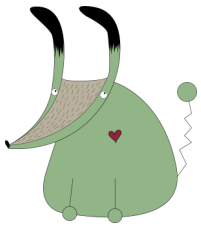

Socom

Mari Lehtonen, projektipäällikkö, kehittämissuunnittelija
mari.lehtonen@socom.fi
p. 040 352 0320

Marjukka Heikkilä, projektikoordinaattori
marjukka.heikkila@socom.fi
p. 050 408 4712

Xamk

Tanja Mäkelä, TKI-asiantuntija, YTM
tanja.makela@xamk.fi
p. 040 183 2178

Tiina Ikkonen, TKI-asiantuntija, palvelumuotoilija
tiina.ikkonen@xamk.fi
p. 044 702 8960

Hahmojen kuvitus
Sina Puukko